Št. 31 Poštnina plačana v gotovini (Conto corrente con la posta) **torek 5. februarja 1924.** Posamezna številka 20 cent. **Letnik XLIX**

Izhaja, izvzemši ponedeljek, vsak dan zjutraj. Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Gerbec. — Lastnik tiskarna Edinost. Tisk tiskarne Edinost. Naročnina za mesec L 7.—, 3 mesece L 19.50, pol leta L 32.— in celo leto L 60.—. Za inozemstvo mesečno 5 lir več. Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 *mm.*) — Oglasi trgovcev in obrtnikov *mm* po 40 cent. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov *mm* po L 2 — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2. — Oglasi, naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

PISMO IZ JUGOSLAVIJE

Ljubljana, 3. februarja 1924.

Poskusi za ustvaritev opozicijonalnega bloka so definitivno propadli. Pa tudi taktično so imeli demokrati nesrečno roko. Lani v decembru so hoteli vreči radikalno vlado z interpelacijo o reškem vprašanju, letos pa z interpelacijo o sporazumu z Italijo. V teh stvareh pa more radikalni klub z lahkoto zdržati atako, ker je prvič edino on popolnoma informiran in ker je nad vse težko s pozitivno kritiko dokazati napačno postopanje vlade v teh vprašanjih.

Vsled tega se radikali niso nikdar resno bali demokratskih prizadevanj za ustvaritev opozicijonalnega bloka in da po pravici, so dokazali dogodki.

Veliko bolj nevarna za vlado pa je akcija, ki so jo podvzeli zemljoradniki, kajti ti so zadeli radikalni klub na njegovem najbolj ranljivem mestu. S svojim predlogom, da se stavi bivši minister dr. Laza Marković pod obtožbo, so namreč srečno izigrali spor med skupino Rankovića in ostalim radikalnim klubom. Ta spor je globok in kakor vse kaže, nepremostljiv in že lani je mogla samo avtoriteta Pašića ostrino spora ublažiti z odložitvijo vprašanja, ne ga pa likvidirati. Predlog zemljoradnikov razgrinja znova za radikalno stranko najbolj pereče vprašanje in sicer v trenutku, ko je Ranković pričel izdajati svoj tednik «Smotra», ki je skoraj izključno posvečen pobijanju korupcije.

Zaradi tega je predlog zemljoradnikov zlasti nevaren, kajti ž njim preostane za Rankovića in njegovo skupino (preko 20 poslancev) samo en izhod: ali postavi na laž samega sebe in se oropa neustrašenega borca proti korupciji in si s tem pokvari volilne šanse za vselej, ali pa ostane dosleden sam sebi in si utrdi svoj položaj med volilci.

Vse kaže, da se bo Ranković moral odločiti za poslednje in da bo moral tvegati tudi odkrit boj z radikalno stranko. Predobro ve namreč Ranković, da v radikalnem klubu niso priljubljeni ljudje, ki ljubijo ekstrature in ki morejo večno povzročiti kako krizo. Če bi se Ranković podal in ne podpiral predloga zemljoradnikov, potem je zanj resna nevarnost, da bodo voditelji radikalov izrabili njegovo kompromitacijo in mu pri prihodnjih volitvah odvzeli mandat, da bodo za vedno rešeni njegove neprijetne kontrole.

Vse to Ranković najbrže uvažuje in zato je pričel izdajati «Smotro», da se pripravi za bodoč in skoraj neizogiben boj. To bi potrjevalo tudi dejstvo, da napada Ranković v «Smotri» demokrate, radikale in sploh vse stranke, samo zemljoradnikov ne. Kaj, če Ranković že sedaj pripravlja možnost, da se v najhujšem boju nasloni na drugo skupino? Kaj če se iz tega razvije fuzija kmetskih radikalnih poslancev, ki jih vodi Ranković z zemljoradniki?

Trenotno je seveda to vprašanje še preuranjeno, zakaj v parlamentarnem boju so radikalski voditelji mojstri in morda se jim posreči, da zlomijo nevarno ost, ki jo vsebuje zemljoradniški predlog. Ni namreč izključeno, da sežejo radikali v skrajni sili tudi po skrajnem sredstvu in da zamenijo Rankovića s Pribičevićem in se tako obdrže na vladi, dokler ne bo sešen proračun. Mogoče pa je tudi to, da izneverijo Rankoviću njegove pristaše in ga s tem onemogočijo.

Vse te možnosti odkriva zemljoradniški predlog, ki je dokaz spretne taktike in pa res opozicijonalnega mišljenja, kajti zemljoradniški predlog ni samo kamen preizkušnje za vladno stranko, temveč tudi za vse opozicijonalce.

Dolgo so kolebale opozicijonalne stranke, ali naj podpišejo zemljoradniški predlog ali ne. Zlasti demokratski klub se je dolgo obotavljal in tako smo doživeli, da je že prvo poročilo o seji demokratskega kluba govorilo o odklonitvi zemljoradniškega predloga in šele drugo poročilo je sporočilo, da se je tudi demokratski klub odločil za zemljoradniški predlog. To je bilo za demokrate tem težje, ker so s tem izročili inicijativo za rušenje vlade zemljoradnikom, ki štejejo samo 11 poslancev, in so demokrati morali s tem obenem priznali svoj popolni fiasko pri ustvarjanju opozicijonalnega bloka.

Predlog zemljoradniškega kluba je zato v taktičnem oziru mojstrski in jim je mahoma zasigural vodilno vlogo v parlamentu, pa čeprav so eden najmanjših klubov. Dokaz resnega in odločnega opozicijonalnega stališča je zemljoradnikom z njihovim predlogom uspel in skupščina se bo morala odločiti, ali je za ali proti zemljoradniškemu predlogu.

Je nad vse značilno za naše parlamentarne razmere, da je treba še posebej poudarjati, katera opozicijonalna stranka je resnično opozicijonalna in katera ne. Pa pri nas je to treba. Ravno te dni vendar čitamo, kako očitajo demokrati Jugoslovanskemu klubu zveze z vlado in obratno. In vsi ti očitki niso čisto iz trte izviti, kakor dokazujejo dogodki.

Vsled zemljoradniškega predloga je nastalo zopet aktualno vprašanje Radićevega prihoda v skupščino. Da je bilo to prej nemogoče, sem v prejšnjem pismu dokazal. Je sicer gospod Radić velik zaletel, toda še dolgo ne tako neumen, da bi šel sedaj, ko je na vrhu moči, v Beograd polagat kralju in ustavi prisego in si s tem rušiti volilne šanse. Vrhu tega pa bi bil še negotov, ali ga radikalno-demokratska koalicija ne blamira do kosti.

Toda s predlogom izročitve g. Markovića sodišču je ustvarjen nov položaj in prihod Radića v Beograd more pomeniti za radikale rešitev. Gospod Ranković more namreč iti z zemljoradniki, katerih patrijotizem je nesporen, ne more pa iti z Radićem. In če pride sedaj v skupščino Radić, potem so radikali iz zagate. Radićev prihod potisne namreč takoj Markovićevo afero v ozadje in s parolo tu Srbi, tu Radić ubijejo radikali vse svoje tekmece, tako Rankovića ko zemljoradnike. Ta pomen ima namreč sedaj prihod Radića v Beograd in če bi Radić prišel resnično v Beograd, potem bi dokazal svojo zvezo z radikali, pa čeprav bi vrgel samoradikalno vlado. Toda obenem bi kompromitiral nasprotnike radikalov in radikali bi v volilnem boju pobrali skoraj vse srbske mandate. Tak je položaj, ker je v politiki pač tako, da dobra taktika ruši nasprotnike, slaba pa ga dela močnejšega. Demokrati so naredili Radića, zakaj ne bi Radić utrdil radikalov!

Ni pa misliti, da bodo vsi ti konflikti udarili takoj na dan. Vse opisano bo le ozadje najbližjega parlamentarnega boja, dočim se bo v javnosti skušalo spraviti pozornost na drugo polje. Predvsem pa bodo skušali radikali, da dobe čas. In to se jim bo najbrže posrečilo, ker v tem je Pašić največji mojster. Iz dejstva, kako se bo forsiral proračun, bo mogel pazni presojevalec našega političnega položaja tudi presoditi, kako se odigrava boj vsled zemljoradniškega predloga. Če bo proračun forsiran, tedaj se bližamo razpustu skupščine, če pa bo debata o proračunu potekala normalno, potem tudi razpust skupščine še ni na dnevnem redu.

Še o eni stvari moram poročati, oziroma jo popraviti. Pisal sem, da bodo najprej izvršene volitve v samoupravne oblasti in da bo njihov rezultat odločil o razpustu skupščine. Volitev v samoupravne oblasti pa ne bo, ker je to dosegla opozicija. Avtonomistična opozicija je namreč v tem vprašanju zavzela najbolj nesrečno stališče, ki ga je sploh mogla. Volitve v samoupravne oblasti perhorescira, češ da bi bila z njimi avtonomija sploh pokopana. V resnici pa je efekt njenega nastopa samo ta, da ljudstvo sploh ne dobi nobene avtonomije in da ima centralna vlada popolno moč. V življenju pravimo, da iz malega raste veliko. To velja tudi v politiki. Iz malih avtonomnih pravic, ki jih imajo samoupravne skupščine, morejo narasti velike avtonomne oblasti pokrajin. Tako pravi zakon zdravega razvoja. Pri nas pa postavljamo vse na glavo, zidamo že pet let samo fasado, dočim na zidovje pozabljamo.

Tragično je, da se niti opozicija ne more oprostiti te napake.

O. P.

WILSON UMRL

WASHINGTON, 3. Wilson je ob 11.15 mirno zatisnil oči. Zavest je izgubil ob 8.55. Pri smrtni postelji so bili ena izmed njegovih hčerk, admiral Grayson, njegov prijatelj ter osebni zdravnik. Admiralu Graysonu se je utrnila solza, ko je naznanil časnikarjem, da je Wilson umrl. Izjave sožalja prihajajo z vsega sveta. Prvo sožalno brzojavko je poslal predsednik Coolidge.

LONDON, 3. Ministrski predsednik Macdonald je naslovil na ameriški narod in še posebno na Wilsonovo gospo brzojavko, v kateri izraža sožalje. Obenem omenja Macdonald zasluge bivšega ministrskega predsednika ter pravi, da bodo vsi narodi priznali Wilsona za največjega pijonirja sveta.

PARIZ, 4. Millerand in Poincaré sta odposlala sožalne brzojavke vdovi bivšega ameriškega predsednika. Isto je storil tudi Clemenceau. Ministrski predsednik je sprejel ameriške časnikarje ter jim izjavil, da ne bo Francija nikdar pozabila, da je pod predsedstvom Wilsona Amerika stopila v vojno, da bi branila kulturo. (Stefani).

***

V nedeljo je minilo komaj 8 dni, odkar so položili v grob Lenina, moža, čigar ime bo ostalo nerazdruženo z zgodovino zadnje svetovne vojne, ruskega naroda in tudi z zgodovino proletarijata vsega sveta; v nedeljo je umrl mož, ki je zapečatil izid svetovne vojne predvsem s tem, da je dosegel, da so Združene države stopile v vojno na strani zaveznikov, da je pred vsem svetom javno proglasil vojno zaveznikov za vojno v obrambo civilizacije, za vojno, ki bo prinesla «samoodločbo narodov» in s tem tudi njihovo prostost. S svojimi 14 točkami je namah iztrgal večini avstrijskih narodov orožje iz rok. «Wilson!» je takrat završalo po strelskih jarkih, «Wilson!» so ponavljali milijoni tlačenih, «Wilson!» so klicali begunci.

Tlačeni so verovali; zakaj ne bi, ko je bila ideja tako visoka, ko je Wilson tudi sam sveto veroval v njo! In zavezniki so zmagali. Toda ob isti zeleni mizi kakor Wilson je sedel Clemenceau, tam je sedel tudi Sonnino: ideja je bila za dnevne razmere previsoka, Wilson je prišel nekoliko prezgodaj. V Rimu so mu še peli slavo. Nedolgo potem so ga radi «Wilsonove črte» (razmejitev med Italijo in Jugoslavijo: od izliva Raše čez Učko goro in Nanos) z isto vnemo pričeli mrziti. Zapustil je Versailles in v Versaillesu so lahko pozabili na samoodločbo, ostalo je le Društvo narodov, a še to niti zdaleč podobno onemu, kakršnega si je zamislil Wilson. Nato si je stala le država nasproti državi, mogočnež proti malemu, zmagal je močnejši, pravice ni bilo več, zmagala je sila. Wilson je umrl...

Woodrow Wilson je bil velik mislec, idealist; veroval je v idejo, ki prej ali slej radi svoje vzvišenosti mora zmagati, a bržkone ni bil dober taktik, ker je bil preznačajen.

V kratkem času sta umrla dva moža, ki sta se borila za sicer različni ideji, a v bistvu identični, eden s silo, drugi s peresom in besedo.

***

Woodrow Wilson je bil rojen 28. decembra 1856. v mestu Stauten v Virginiji. Njegovi starši so bili s Škotskega, oziroma Irskega. Postal je učitelj; toda s tem poklicem se ni zadovoljil. Lotil se je temeljitega študija, dokler ni končno pritiral do vseučiliškega profesorja. Politično se je prišteval k demokratom. Pri volitvah l. 1912. je bil izvoljen za predsednika Združenih držav; l. 1917 je bil vnovič izvoljen za predsednika. Pri zadnjih volitvah pa so zmagali republikanci, predsednik je postal Harding, ki je pred kratkim umrl.

Wilson je hiral že 4 leta; vsled poapnenja žil ga je zadel nekak mrtvoud; v zadnjem času mu je odpovedal še želodec, tako da ni mogel več prebavljati. Poročila pravijo, da je ohranil dobro voljo do zadnjega.

Francosko časopisje o Wilsonu

PARIZ, 4. Vsi listi se bavijo s smrtjo Wilsona. V glavnem so vsi mnenja, da ni mogoče odreči Wilsonu kljub njegovih napak spoštovanja, ki ga zasluži njegova plemenitost značaja, hvaležnosti, ki so mu jo dolžni zavezniki za zmago. «Journal» piše: Wilson je bil oni, ki je prisilil zmago, da je ostala na bojnih poljih zaveznikov, in ta slava bo preživela spomin na njegove napake. «Petit Parisien» pravi, da z Wilsonom izginja s tega sveta mož visoke inteligence in zavesti in velikega srca. «Petit Journal» trdi, da bo hvaležnost Francije napram Wilsonu večna.

Nova ruska vlada sestavljena

Vlada Ruske sovjetske federativne republike

MOSKVA, 4. Na enajstem zasedanju osrednjega izvršilnega odbora so bili izvoljeni člani sveta komisarjev Ruske sovjetske republike. Nova vlada je sestavljena tako-le: Predsednik Rykov, poljedelstvo Smirnov, aprovizacija Kalmanobič, finance Vladimirov, delo Bahutov, notranje stvari Beloborodov, pravosodstvo Kurski, prosveta Lunačarski, zdravstvo Semaško, socijalno skrbstvo Jakovonkov, kontrola Cernik, predsednik gospodarskega sveta Bogdanov.

Vlada Zveze ruskih sovjetskih socijalističnih republik.

MOSKVA, 4. O srednji ozvršilni odbor Zveze ruskih sovjetskih socijalističnih republik je izvolil naslednje ljudske komisarje: predsednik Rykov, podpredsednik Kamenev, predsednik delovnega in obrambnega sveta Zurupa, komisar za zun. zadeve Čičerin, predsednik gospodarskega sveta Dzeržinskij, ljudski komisar za vojno Trocki, zunanjo trgovino Krasin, industrijo Čubar, delo Schmidt, pošto in brzojav Smirnov, promet Rudzatak, prehrana Briuhanov, nadzorstvo Kvidišev, finance Sokolnikov.

* * *

Novi predsednik Rykov je bil rojen 1881. v Saratovu, njegovi starši so bili kmetje. Visokošolske študije je dokončal v Kazanu. L. 1899. se je vpisal v organizacijo ruske socijalne demokratske stranke v Kazanu. L. 1901. je bil aretiran in nato izključen iz šole ter prisiljen od policije nastanit se v Saratovu, kjer je nadaljeval svoje revolucijonarno delo. Po razkolu v socijalno-demokratski stranki l. 1903. se je pridružil boljševiškemu odseku. Na tretjem kongresu l. 1905. je bil izvoljen za člana osrednjega urada. Na kongresu v Stokholmu je bil kot zastopnik osrednjega urada. Nato je bil aretiran ter izgnan v Samaro za dve leti. L. 1909. je bil na novo izgnan za tri leta v Arhangelsko gubernijo; od tu se mu je posrečilo zbežati v inozemstvo, kjer je pa ostal le malo časa. Vrnil se je spet v Rusijo. Lotil se je zopet z še večjo vnemo revolucijonarnega dela. Toda bil je zopet aretiran in izgnan za štiri leta v pokrajino Narim. Revolucija iz l. 1917. je tudi njemu prinesla prostost. Vsega skupaj je Rykov prebil 7 let in pol v ječi. Leta 1917. je bil izvoljen za člana osrednjega odbora komunistične stranke in za predsednika sovjetov v Moskvi. Po oktoberski revoluciji je postal komisar za notranje zadeve, pozneje za prehrano. Po letu 1919. je bil skoraj nepretrgoma predsednik višjega gospodarskega sveta. Od leta 1920. dalje je bil vedno izvoljen za člana vodstva izvršilnega odbora Ruske sovjetske federativne socijalistične republike in Zveze ruskih sovjetskih socijalističnih republik.

Zaključek drugega splošnega zborovanja

sovjetov Zveze ruskih sovjetskih in socijalističnih republik

MOSKVA, 4. Danes se je vršila zaključna seja drugega splošnega zborovanja sovjetov Zveze ruskih sovjetskih in socijalističnih republik. Poročevalec komisarijata za finance Vladimirov je izjavil, da bo nova finančna reforma stopila v veljavo še tekom februarja ali prve dni marca. Z ozirom na trgovinsko bilanco Zveze je Vladimirov opozoril ne samo na ravnovesje med izvozom in uvozom, ampak tudi na naraščanje državnih kapitalov. Državni proračun za leto 1922-23 je prišel do 1 milijarde in 400 milijonov rubljev v zlatu in za leto 1923-24 je predvidena milijarda in 750 milijonov rubljev v zlatu. Tekom razprave je Laring povdaril potrebo zvišanja davka na dohodke. Boganov se je izrekel za popodnejše izenačenje v dajatvah med mestom in deželo. Nato je bila enoglasno sprejeta spomenica, kjer se odobravajo finančni ukrepi vlade; kongres je tudi pozval vlado, da naj izvrsti čimprej delo za finančno preuredbo. Nato se je po poročilu Tsuruya govorilo o razvoju poljedelskega zadružništva v svrho olajšave kreditov kmetom ter se je sklenilo ustanoviti osrednjo poljedelsko banko z ustanovnim kapitalom 30 milijonov rubljev v zlatu.

Litvinov je med splošnim odobravanjem kongresa naznanil, da je Anglija priznala «de jure» Zvezo. Po prečitanju angleške note je vzel kongres z zadoščenjem na znanje to priznanje, enega prvih činov nove angleške vlade, ki je prišla na površje po volji delavskega razreda.

Sprejeta je bila končno resolucija z izjavo, da je glavni namen revolucije delavcev in kmetov dosega miru in da bo revolucija skušala po svojih močeh vzpostaviti normalne odnošaje z vsemi drugimi narodi.

Levo krilo maksimalistov se združilo s komunisti

MILAN, 4. Ker so ostala pogajanja za sporazum med socijalisti in komunisti brez uspeha, je frakcija tretjih internacijonalcev italijanske socijalistične stranke izstopila iz maksimalistične stranke ter se združila s komunisti. Pristaši te frakcije so izdali proglas, kjer povdarjajo, da predstavljajo tretji internacijonalci pravo socijalistično stranko. Njihovo glasilo bo dnevnik «L'Unità», ki bo začel izhajati 12. ali 15. t. m. pod vodstvom odbora, kjer zastopa tretje internacijonalce on. Buffoni, komuniste pa Ottavio Pastore. Upravitelj lista bo on. Riboldi.

Kralj v Turinu

TURIN, 4. Danes je dospel tu-sem privatno kralj, da prisostvuje krstu grofičine Marije Ludovike Calvi di Bergolo.

Italijansko-ruski dogovor na poti v Moskvo

RIM, 4. Radi imenovanja nove ruske vlade je bilo treba poslati v Moskvo besedilo italijansko-ruske pogodbe, ki je bila že odobrena od obeh delegacij. Posebni kurier je odpotoval včeraj s to listino v Moskvo.

Obtožba proti dr. Markoviću

BEOGRAD, 3. Sklep demokratov na včerajšnji seji demokratskega poslanskega kluba, da podpišejo obtožnico proti dr. Lazi Markoviću, je izzval v Beogradu veliko senzacijo. Demokrati so ta sklep napravili šele potem, ko so zaslišali poseben pravni odbor svojega kluba, v katerem so bili poslanci Kosta Timotijević, dr. Kosta Kumanudi in Dragutin Pečić. Pravni odbor je ugotovil, da ima obtožba zmisel in zakonsko podlago. Črtane so bile samo nekatere malenkostne stvari in pridržani le glavni pregreški, ki hkrati tvorijo tudi politične pregreške, ne samo Markovićeve, ampak pregreške vse radikalne vlade.

Dr. Laza Marković, bivši minister za pravosodje, je glede na delovanje opozicije proti njemu dal nekaterim beograjskim novinarjem nastopno izjavo:

«Najnovejši napad zemljoradniških poslancev proti meni so narekovali čisto politični razlogi in motivi. Oni hočejo očrniti ves režim, hkrati pa se hočejo nad menoj maščevati za poraz v Hercegovini, kjer so zemljoradniki pri zadnjih volitvah propadli. Zaradi svojih prijateljev in zaradi javnosti pa povem to-le: Kot minister za pravosodje nisem zakrivil nobene nezakonitosti, ali da se še jasneje izrazim, nisem izdal nobenega nezakonitega odloka. Vsaka moja rešitev je bila storjena po zakonskih predpisih. Tudi nisem zagrešil nobene nepravilnosti, ki bi bila v nasprotju s katerimkoli zakonom. Vse kar navaja zemljoradniški klub v svoji obtožnici, ki jo je razbobnal na cirkuški način, so sama sumničenja, ki sem jih že pred dvema mesecema ovrgel in ugotovil, da so neresnična. Če bi bilo zemljoradniškim poslancem do resnice, bi se preje poučili in se ne bi tako divjaško zaleteli v mojo čast in to na predlog nekega demokrata, ki brani gotovo osebo, katero sem pri sodišču obtožil zaradi krivega pričevanja o pregršku nekega politika iz današnje dobe. Obtožbe se ne bojim, ker nisem napravil nobene krivice in bom zato lahko in vedrega čela stopil pred narodno skupščino, kjer bom dokazal svojo nedolžnost jasno in odkrito ter z dokumenti v roki. Sramota bo pa padla na one, ki so vso stvar započeli».

Pašićeva vlada ni demisijonirala

BEOGRAD, 4. Tiskovni urad poroča sledeče: Vest nekaterih listov, da je Pašićeva vlada podala ostavko, je brez vsake podlage.

Sporazum z Italijo bo predložen skupščini to teden

BEOGRAD, 3. Včeraj je v ministrstvu za zunanje zadeve dr. Ninčić dolgo časa razpravljal s člani vlade o tem, na kak način naj se predloži skupščini sporazum z Italijo. Minister Marko Trifković se je v tej stvari zvečer posebej še posvetoval z g. Pašićem. Dr. Ninčić bo parlament obvestil o vseh sporazumih z Italijo v teku tekočega tedna. Doznava se, da bo imel obširen ekspoze, ki se bo nanašal na vse sporazume z Italijo in na njih utemeljitev.

Revizija razvrstitve jugosl. uradništva

BEOGRAD, 3. Po izjavi, ki jo je dal finančni minister delegatom Saveza državnih uradnikov, se bo izpremenila uredba o razvrščevanju uradnikov tako, da se bodo popravile nekatere njene nepravilnosti. Na eni prihodnjih sej ministrskega sveta bo finančni minister predlagal, da se izvoli parlamentarna medstrankarska komisija, ki bo proučila te izpremembe in o njih sklepala.

Grška vlada demisijonirala

ATENE, 4. Po posvetovanju zdravnikov je bilo izdano poročilo, ki pravi, da ne predstavlja Venizelosova bolezen nikake resne nevarnosti, vendar pa da potrebuje bolnik popoln mir.

ATENE, 4. Atenski dopisni urad poroča: Vlada je podala ostavko. Minister Kafandaris je bil pozvan v vladno palačo.

Mi nismo — kolonija!

Podli in zavratni napad na dra. Bitežnika v Gorici nam bodi v svarilo, naj ne pričakujemo še tako hitro normalnih in zadovoljivih razmer! Tudi če je — naglašamo: če je — v Rimu resna volja za spremembo sistema napram naši narodni manjšini. Vse preveč in predolgo je sedanji režim, direktno ali indirektno, vzpodbujal k sovraštvu proti našemu ljudstvu, ali vsaj dopuščal take nastope in ustvaril v odgovornih in «neodgovornih» činiteljih vero in uverjenje, da je — v imenu patriotizma — napram naši narodni manjšini dovoljeno prav vse! In tudi čini, ki jih ne dovoljuje nobena redna država niti napram političnim ali narodnim nasprotnikom in ki jih tudi italijanski kazenski zakon šteje med zločine, med kazniva dejanja.

Gori označeno mnenje, ta duševnost, se ne odpravi tako hitro iz «neodgovornih» in odgovornih podrejenih činiteljev. Ta duševnost nam osvetljuje besede, ki jih je izgovoril nekemu slovenskemu odposlanstvu še nedavni videmski prefekt, ko je menil, da naj bodo Slovenci zadovoljni, da Italija še tako postopa ž njimi! Pomislijo da naj, kako postopa Francija — **v kolonijah!**

V tej duševnosti menijo torej, da bi se moglo postopati z nami kot s kakim črnim plemenom v Afriki, smatrajo naše ozemlje kot kako afriško kolonijo. Smatrajo naše ozemlje kot sovražno! Pozabljajo tisti vojevitelji, da se poveljndik italijanskih čet, ko so dospele semkaj, ni pojavil z grozečo sabljo, marveč z oljkino vejico, **obljubljajoč enake pravice vsem, brez razlike političnega mišljenja ali narodnosti!** Pozabljajo, da je tudi jugoslovensko prebivalstvo na tem ozemlju okupacijo po italijanskih četah sprejelo s trdnim zaupanjem, da bo imelo v novi vladavini zaščitnico vseh njenih pravic! Pozabljajo, da je to prebivalstvo tudi poznejšo aneksijo odkrito in lojalno priznalo kot «dovršeni čin» ter da je bilo po tolikih slovesnih obljubah z merodajnih strani uverjeno, da ne bo prevarjeno v svojih pričakovanjih!

Pozabljajo slednjič, da naše ljudstvo na tem ozemlju ni nikaka «črna» masa brez kulture, ampak visokokulturen element z živo zavestjo o svojih dolžnostih in pravicah, ki so jih dolžni spoštovati predvsem državni funkcijonarji in tudi vsa italijanska javnost.

Italijanske čete niso prišle semkaj kot zavojevalna vojska; prišle so marveč mirno, da se tu ustali **režim mira, reda, enake pravice in blagohotnosti napram vsemu prebivalstvu brez razlike!**

Beseda o «kolonijah» iz ust visokega državnega fukcijonarja je torej afront proti nalogi in namenu zasedbe, oziroma aneksije, ki so ju s početka tako izrecno in slovesno naglašali tudi isti italijanski državniki.

Toda, vsi dogodki od zasedbe sem, pa tudi iz najnovejših časov, nam kažejo, na žalost, da je duševnost, ki ji je dal gospod videmski prefekt izraza z besedo o «koloniji», še vedno zelo razširjena. V tej svoji duševnosti menijo, da štiridesetmilijonski državi sploh ni treba upoštevati tako neznatne manjšine. Pri tem jim služi kot argument tudi naše pretvezno sovraštvo proti državi. No, to je «argument», ki so ga že davno ovrgla in ga izpodbijajo tudi sedanja neoporečna dejstva. Ugotavljamo le, da je tako očitanje nevredno poštenega nasprotnika in obenem neodpustno žaljivo za našo narodno manjšino. Kajti, tega ne more zahtevati nikdo, da bi se v dokaz svoje lojalnosti napram državi odrekli svoje pravice do svojega narodnega življenja. To svojo pravico bomo branili z zobmi in nohti ob vseh okolnostih, v zavesti, **da smo narodna in kulturna enota**, ne pa kako divje kolonijalno ljudstvo. Mi nismo morda le kaka «stranka», marveč smo narodna in kulturna enota. Ta dva pojma se ne smeta zamenjavati. Zato mora zlasti vlada, ki kroji usodo naši narodni manjšini, strogo razlikovati med tema pojmoma. Mora razlikovati med strankami večinskega naroda in **narodno manjšino.** Če se narodni vladi zdi primerno, da nastopa proti kaki politični stranki v notranjem političnem življenju, bodi ji!

Če smatra n. pr. italijanska vlada kako politično stranko — komuniste, socijaliste, popolare itd. — kot sebi nevarno, naj nastopa proti nji kakor hočel Nikdar pa ne sme uporabljati istih bojnih metod proti kaki narodni enoti!

In to smo mi! Smo narodna in kulturna enota, ne pa kaka kolonija z nekulturnim prebivalstvom.

Kamenev o zunanji politiki sovjetske Rusije

«Polom versailleske mirovne pogodbe»

MOSKVA, 4. Na vseruskem zborovanju sovjetov je imel namestnik predsednika sveta ljudskih komisarjev, Kamenev, velik govor o delovanju vlade sovjetske zveze. Kamenev je med drugim navedel, da je značilna poteza sedanjega položaja polom versailleske mirovne pogodbe. Politika potrpežljivosti in miru sovjetske vlade, ki sloni na prepričanju, da je obnova svetovnega gospodarstva brez sodelovanja v sovjetski zvezi združenih 130 milijonov ljudi nemogoča, je dovedla do uspeha, da raste v vseh državah zanimanje za gospodarsko in politično sodelovanje s sovjetskimi republikami.

Kar se Anglije tiče, je sovjetska vlada že izjavila, da je po priznanju pripravljena poslati svoje zastopnike v angleško-rusko komisijo, ki naj bi rešila vsa sporna gospodarska vprašanja. Na vsak način pa upa, da se bo bolje sporazumela z Mac Donaldom, kakor z njegovimi predniki, in to posebno z ozirom na skrčenje izdatkov za vojsko, ki tako silno obtežujejo finance vseh evropskih držav.

Proti posredovanju Beneša

Z ozirom na Francijo je Kamenev opozoril na vesti o posredovanju čehoslovaškega zunanjega ministra dra. Beneša ter izjavil, da bi bila po mnenju sovjetske vlade direktna pogajanja mnogo uspešnejša. V svesti si obojestranskega interesa na trgovskih zvezah je sovjetska vlada vedno pripravljena na pogajanja, ako bo le Francija priznala gotova elementarna dejstva, tako n. pr. nacijonalizacijo, kakor se je to zgodilo s strani Anglije in Italije. Glede Nemčije je Kamenev potrdil, da ostane okrepitev prijateljskih odnošajev in gospodarske zveze z Nemčijo eden temeljev politike sovjetske vlade.

Kamenev je nato govoril o prijateljstvu z vzhodnimi narodi kot temelju politike sovjetske vlade ter opredelil na kratko temeljno misel ruske zunanje politike tako-le: Prijateljske zveze z vsemi narodi in prijazni odnošaji z vsemi vladami. Tisti, ki so mislili, da bo sovjetska Rusija kaj plačala za priznanje «de jure», so se zmotili. To priznanje pomeni za Rusijo le uzakonjenje trgovskih odnošajev, ki so za nasprotno stranko ravnotako potrebni. V vprašanju zunanje trgovine je končno Kamenev še izjavil, da ni sovjetska zveza nikak predmet za kolonijalno izkoriščanje.

Odgovor Poincaréja Mac Donaldu

za angleško-francosko sodelovanje

PARIZ, 4. Francoski ministrski predsednik Poincaré je odgovoril na pismo Macdonalda tako-le: «Moj dragi ministrski predsednik, zelo me je ganilo ljubeznivo pismo, ki ste mi ga blagovolili pisati. Želim iz vsega srca, da bi bili kronani z uspehom vaši napori za čim večji dobrobit vaše domovine. Vezi, ki združujejo to poslednjo z mojo, so bile sklenjene, kakor se spominjate, v hudih časih skupnih žrtev. Bodite gotovi, da mi tisti časi ne bodo šli iz spomina, kakor tudi vam ne. Moram vam izjaviti, da mi je tudi meni zelo žal, da so razna vprašanja med obema državama še nerešena. Kakor vi, se bom i jaz po svojih močeh potrudil za rešitev teh vprašanj na podlagi medsebojnega sporazuma. Če morava oba upoštevati javno mnenje svojih držav, ako hočeva oba ščititi interese svojih državljanov, tedaj sem gotov, da bomo prišli potom pogajanj do take rešitve spornih vprašanj, ki bo omogočila med Anglijo in Francijo politiko sodelovanja, tako potrebno za obe državi in za mir sveta, ako bo le vsak izmed naju pri ureditvi teh problemov zastavil vso svojo dobro voljo in svoje moči za dosego tega cilja. Moja odkritosrčnost bo vedno odgovarjala vaši in ako dokazujem jaz isto vnemo pri brambi francoskih interesov, kakor jo dokazujete vi za stvar Anglije, tedaj ne bo moglo nič spremeniti — in tega bodite gotovi — prisrčnosti mojih globokih čustev. Izključno je, da bi se pri takem razpoloženju ne prišlo do sporazuma, ki ima prinesti vsej Evropi mir, varnost in slobodo dela».

Izdajanje bankovcev na Poljskem

ustavljeno

VARŠAVA, 4. Včeraj je imel ministrski svet sejo, kjer je bil po kratkem posvetovanju sprejet načrt predsednika republike, po katerem bo z današnjim dnem ustavljen kredit državi s strani poljske državne posojilnice. Pozneje je ministrski predsednik Grabski obiskal predsednika republike, ki je ta ukaz takoj podpisal. Na podlagi tega ukaza bo nadaljnje tiskanje bankovcev za potrebe države takoj ustavljeno.

Padec poljske valute

VARŠAVA, 4. Pred poslopjem državne posojilnice je prišlo te dni do burnih prizorov. Več sto ljudi se je ves dan gnetlo okoli poslopja ter skušalo zamenjati svoje tuje valute. Špekulanti so izkoristili to priliko ter kupovali dolarje po 6 milijonov, akoravno presega uradni kurs še vedno 9 milijonov. Za prihodnje dni se pričakuje še nadaljnje znižanje tujih tečajev.

Trocki izgnan?

VARŠAVA, 4. Kakor poroča tu izhajajoči ruski list «Za svobodu», je bil ljudski komisar za vojsko Trocki 17. januarja odveden z eskorto v Surym, kraj ob prekokavkaški železnici. Iz dobro poučenih virov se doznava, da bo Trocki izgnan v Abas-Tumanu.

DNEVNE VESTI

Za volitve

Seznami volilcev so izloženi. Rok za reklamacije je le do **15. februarja.** Ker pa letos ni možno dobiti prepisov teh seznamov, kakor je bilo to druga leta, pozivljamo nujno vse naše volilne upravičence, naj se gre vsak sam prepričat, ali je vpisan ali ne! Ako pa res prav ne more, naj pride v urad našega političnega društva (ulica sv. Frančiška Asiškega 20, prvo nadstropje), kjer naj navede: svoje ime in priimek, ime očeta in matere, kraj in dan rojstva, stanovanje. Nato se prepriča rečeni naš urad, ali je dotičnik vpisan. Priporočamo tudi nujno, naj se dotičniki dva dni potem zopet zglasijo v uradu pol. društva, kjer izvedo, ali so vpisani.

Pojasnilo

Ozirom na naše poročilo o občnem zboru političnega društva «Edinosti» za Istro, smo prejeli:

Uredništvu «Edinosti» u Trstu.

U Vašem izvještaju o sastanku, što ga je držalo političko društvo «Edinost» za Istru dne 31. januara, sadržane su nekoje netočnosti koje sam prisiljen, da ovim putem popravim, jer ne odgovaraju istini.

Nisam ja tvrdio da pristaše nove struje nisu nikada dolazili na sjednice, nego ja sam referirao, da su redovito bili, ako ne svi, to barem nekoji; jedino tajnik dr. Brajša nije bio nikada prisutan.

U pogledu pak razloga, koje su disidenti naveli kao uzrok istupa, sam podao u kratkom sadržaj svoga pisma od 12. decembra 1923., objelodanjenog u Vašem listu, oprovrgnuvši ujedno i njihove prigovore, koje su kasnije iznijeli.

Što se sporazuma izmedju Italije i Jugoslavije tiče, sam tvrdio, da se je moralo doći do toga sporazuma, jer ono neizvjesno stanje je bilo previše štetno. Sporazum sadržaje za nas jednu veliku tečevinu, t. j. izmjenu kruna naših zadruga, položenih preko granice, što znači spas skoro svih naših zadruga i odvraćanje velike štete od pojedinaca. I ako sporazum ne sadržaje nikakvih drugih ustanova u korist našu, **to mora ipak da nam taj sporazum u ekonomskom i političkom pogledu donese mnogih probitaka i poboljšica, što mora po mojem mnijenju biti i logična posljedica tog sporazuma.** Poboljšanjem odnošaja izmedju Italije i Jugoslavije mora se poboljšati i naš položaj. Radi toga treba da taj sporazum pozdravimo. Huckanje proti sporazumu može eventualno da koristi strankama, ali ne koristi nama i našem položaju. Dapače čini mi se, da će se već sada opaziti nekakva promjena u ravnanju s nama. Najbliža budućnost će nam dokazati, dali sam imao pravo ili ne.

Po Vašem izvještaju bi izgledalo, da je bio moj govor samo polemične naravi, dočim moj govor nije bio takav, nego sam podao samo kratki referat o današnjem unutarnjem položaju.

Izrazio sam i želju, da se dodje do općenite sloge, koja je baš sada što više potrebna i koja bi bila odmah i postignuta, čim bi prestale stanovite metode u našem javnom životu.

Molio bi Vas da ove retke uvrstite u svoj cijenjeni list. Zahvaljujući se Vama.

Dr. Mirko Vratović.

Prip. uredn.: — Naš poročevalec je napisal svoje poročilo na podlagi kratkih beležk. Moral pa se je, radi dela v uredništvu, med govorom predsednika parkrat odstraniti. Na ta način je prišla v poročilo gornja netočnost, ki jo z objavo tega pojasnila lojalno popravljamo.

Admiral Thaon di Revel odpotoval. V nedelj predpoldne je admiral Thaon di Revel prisostvoval odkritju novega svetilnika na Greti, ki se bo imenoval «Il Faro della Vittoria». Pri tej priliki se je vršila predaja sidra in verige rušilca «Audace». Tekom dneva je admiral obiskal vojaška pokopališča v Redipugli, ladjedelnico v Tržiču; ogledal si je tudi prosto luko Duca D'Aosta in javna skladišča.

Admiral je odpotoval ob 19.5 v Rim. Na kolodvoru je bil slovesno pozdravljen.

Iz tržaškega življenja

Težka nesreča na železniški progi pri Dutovljah. Včeraj zjutraj se je na železniški progi pri Dutovljah pripetila težka nesreča, pri kateri bi bila skoro prišla ob življenje 17-letna Leonarda Trevisan, hči tamošnjega železniškega čuvaja.

Okoli 8.30 je imel odriniti iz dutoveljske postaje osebni vlak št. 4342. Istočasno je deklica, ki se je nahajala na polju nedaleč od čuvajnice, zapazila, da se na železniškem tiru pase krava. V strahu, da bi je povozil vlak, je deklica pohitela h kravi ter jo hotela spraviti s proge. Ko se je še obotavljala na tiru, je z veliko naglico prihrumel vlak. Deklica je skočila v stran, a bilo je prepozno; šal, v katerega je bila zavita, se je zapletel v vzvode pri lokomotivi; stroj jo je podrl na tla in jo zavlekel par metrov daleč. Pri tem je šla nesrečni deklici lokomotiva črez levo roko ter ji jo odrezala. Na obupno vpitje deklice je prihitel njen oče; s pomočjo sina, ki je tudi takoj zvedel za nesrečo, je ubogo deklico prenesel v čuvajnico, kjer so ji domači po možnosti pomagali. Potem, ko so ji za silo obvezali pohabljeni ud in rano na komolcu druge roke, so jo z vozom prepeljali k zdravniku v bližnjo vas. Od tam so ranjenko prepeljali v tukajšnjo mestno bolnišnico. Nesrečna deklica je bila sprejeta v kirurgični oddelek.

Pri padcu si zlomil nogo. Težak Ivan Dagnolo, star 62 let, stanujoč v ulici Madonna del Mare št. 2, se ga je sinoči precej nalezel. Ko je okoli 21. ure kolovratil z negotovimi koraki po ul. S. Michele, se mu je nenadoma spodrsnilo; padel je tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo. Mimoidoči ljudje so obvestili o dogodku zavod «Zelenega križa». Na lice mesta prihiteli zdravnik je dal moža prepeljati v mestno bolnišnico. Okreval bo v 6 tednih.

Avtomobil ga je podrl. Z avtomobilom rešilne postaje je bil včeraj okoli 11. ure prepeljan v mestno bolnišnico težak Humbert Zannutti, star 38 let, stanujoč v ulici S. Severio št. 1. Moža je na trgu Ponterosso podrl na tla avtomobil ter ga hudo poškodoval po levi nogi. V mestni bolnišnici je zdravnik dognal, da ima mož dve nartni kosti zlomljeni. Sprejeli so ga v kirurgični oddelek.

Drzna, a neresnična zlikovca. Smolo sta imela zlikovca Marcel Dodich, star 20 let, brez stalnega bivališča in 20-letni Karel Weingartner, stanujoč v ulici Montecchi št. 1. Predsinočnjih okoli 19. ure sta skušala «obiskati» manufakturno trgovino Josipa Struchel, ki se nahaja v ulici Mazzini št. 36. S pomočjo vetrihov sta že odprla jekleni zastor pred vhodom trgovine, kar so jih presenetili nekateri ljudje, ki so opazili njuno sumljivo početanje. Jeli so kričati; tata sta se spustila v divji beg, za njimi pa ljudje. Zasledovalcem sta se pridružila dva agenta. Po kratkem lovu sta bila oba zlikovca aretirana in odvedena na policijski komisarijat v ulici M. R. Imbriani, kjer sta bila zaslišana. Nato sta bila spremljena v zapor v ulici Coroneo.

Predpustna šala? Predsinočnjim je kočijaž Jurij Petaros, star 49 let, stanujoč v ulici S. Eufemia št. 5, stopil v neko gostilno v ulici Felice Venezian, da bi si malo «privezal dušo». Ko je kmalu potem stopil iz gostilne, se je nemalo začudil, ugotovivši, da je konj izginil s kočijo vred. Zaman je mož povpraševal na levo in desno; konja in kočije ni bilo nikjer, kakor da bi se oboje vdrlo v zemljo. Možu konečno ni preostajalo drugega, kakor naznaniti zadevo na policijskem komisarijatu v ulici Sanità.

Naslednje jutro je doletelo Pettarosa drugo presenečenje. Našel je konja in kočijo pred svojim hlevom. Pametno kljuse je z veselim rezgetanjem pozdravilo gospodarja, ki mu je ob pogledu na ljubljenca njegovega biča poskočilo srce, kakor da bi zadel glavni dobitek v loteriji.

Najbrž je bil Pettaros žrtev predpustne šale njegovih tovarišev, ki so ga na ta način dvakrat presenetili.

Borzna poročila.

Valuta za tržaškem trgu.

ogrske krone	0.07	0.08
avstrijske krone	0.0320	0.0325
češkoslovaške krone	66.—	66.50
dinarji	26.75	26.95
leji	11.50	12.25
marke	—.—	—.—
dolarji	22.80	22.90
francoski franki	106.50	107.—
švicarski franki	397.—	400.—
angleški funti papirnati	98.80	99.10

Mali oglasi

se računajo po 20 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.— Kdor išče službo, plača polovično ceno.

VELEPOSESTVO, 76 oralov, vse kulture, krasen vinograd, 20 oralov njiv, 40 oralov travnikov, sadonosnika, ostalo gozd, vse v ravnini, 90 glav živine, velikanski fundus instruktus v Mariboru, 6 milijonov Kron, nadalje: vila s takoj prostim stanovanjem, gostilna, kavarna, posestva do 450 oralov, hiše s trgovino, žago in mlin proda pisarna Zagorski, Maribor, Bavarska ulica 3. 87

SOBA, lepa, v sredini mesta se odda dvema dijakoma ali odlični osebi. Fabbri, Corso V. E. III, št. 2, IV. 126

TRGOVINA mešane stroke, v središču prometnega kraja, se pod ugodnimi pogoji odda. Ponudbe na upravništvo pod «Ugodnost». 125

TRI KOLESA, dva moška in en ženski, peč na petrolej in harmonika, vse v dobrem stanju, proda čevljarnica Via Commerciale 15. 124

TROPINOVEC, domač, prodaja Anton Della Schiava, Sveto pri Komnu. 68

BREZ KONKURENCE. V eni izmed največjih in najprometnejših luk v Dalmaciji se proda izborno vpeljana trgovina s čevlji, perilom, galanterijo itd. Kupec ima tudi prednost, da vstopi v novo urejeno industrijo, katere vspeh je zajamčen. Naslov se izve pri anončni reklamni družbi Aloma Company v Ljubljani. 110

RADI ODPOTOVANJA se ceno proda nova popotna spalnica in popolnoma nov lovski voz na 4 peresih in s tremi sedeži. Na ogled v gostilni Bratina, Ajdovščina. 112

VRATA in okna, rabljena, se prodajo. Cassa Risparmio 13. 118

BABICA, diplomirana, sprejema noseče. Skrajna snaga. Ljubezniva oskrba. Najstrožja tajnost. Na željo zdravniška pomoč. Corso Garibaldi 23, I. 123

ZLAT, srebrn in papirnat denar se kupuje in prodaja po zmernih cenah. Menjalnica via Giacinto Gallina 2, (nasproti hotela Moncenisio). Telefon 31-27. Govori se slovensko. 13

KRONE, srebro, zlato in platin kupujem. Plačam več kot drugi. Zlatarna Povh Albert, Trst, via Mazzini 46. 25

Hočete prihraniti?!?
Hočete lep dar?i?
Hočete dober liker?!?
Kupite odlikovano
Jajčno Crema Marsala R. Crismancich
Potrosili bodete malo, dobili bodete v dar lepo stensko uro in imeli bodete izboren liker. 4

Tržaško podjetje za
praznenje stranišč
ki dela na račun tržaške občine, državnih železnic in ženijskih čet
naznanja cenj. privatnim klijentom, da je preselilo svoj urad iz ul. Ponte della Fabbra 2 v
Via G. Carducci 24, III nadstr.
Telefon 2958 in 1889 139
Istočasno naznanja, da je znižalo tarif od L 175 do 4 m³ na L 40.— za vsaki m³ in ulomek m³ bodisi da se izvrši praznenje pneumatičnim potom bodisi s sodi.
V krajih, kjer je mogoče praznenje pneumatičnim potom, se bo to izvršilo po dnevu.

Mehanična tovarna za ogljene zmesi
T. ed E. MOLINARI 129
Via Tiziano Vecellio štev. 9, telefon 43-21
CEVI, poseben tip v suho
edine za vzdrževanje ognja, nedišne.
Posebne cene za preprodajalce.

Odlikovana krojačnica za ženske obleke
L. VALCINI
Trst, Via Ireneo della Croce 10, pritličje
(v bližini gledališča Rossetti)
posojuje
nove kostume za maske
lastnega izdelka 20
za gospe in gospode.
Sprejemajo se naročila za plesne in navadne obleke. Tekom plesnih prireditev odprto do 6. ure zjutraj.

„The General Security"
Delniška družba za splošno zavarovanje
Popolnoma vplačana glavnica L 8,000.000.— ki se lahko poviša na L 20.000.000.
Leta 1922: Prejete premije L 20.000.000.
Plačane škode: L 5.305.626.00.
Centralni sedež **Rim,** Piazza S. S. Apostoli 53 (Palača Colonna).
Panoge: Požar, tatvine, zavarovanje trgovskega kredita.
Glavna agencija za Julijsko Krajino in Reko
v Trstu, Piazza Vittorio Veneto 4, tel. 24-46
Iščejo se agenti za vse kraje. (5)

Faro je najboljša znamka baterij
za žepne svetilke.
Izbera kuhinjskih potrebščin iz pristnega aluminija. Žepni manicure, lončki in škatlice, ročno barvane. Zibke in možički za otroke. Kreda za table. Svinčniki in kopirni papir za pisalne stroje. — Na debelo in drobno.
Zaloga FAVUZZI — Via Tigor 1
(nasproti vojaški ječi) (18

PRAVA
Ječmenova kava Kneipp
najboljše hranilno sredstvo za otroke in šibke in nervozne osebe, ki ne smejo piti pristne kolonijalne kave, je zopet na prodaj v vseh prodajalnah.
NE ZAUPAJTE ponaredkom, ki se razpečavajo pod našim imenom in proti katerim se bo postopalo sodnijsko. Prava «Ječmenova kava Kneipp» se prodaja v vrečicah, ki nosijo Kneippovo sliko z njegovim podpisom ter besedilom: Caffè Malto Kneipp.
Pooblaščenec za celo Italijo: Max Frank, Vai Uberti 13, Milano (20).

PRETIRANE CENE
plačujem za
KOŽE
kun, zlatic, lisic,
dihurjev, vider, jazbecev, mačk, veveric, krtov, divjih in domačih zajcev.
Predno prodate kože, vprašajte me za cene.
D. WINDSPACH
Trst, Via Cesare Battisti št. 10
II. nadst., vrata 16 17
Sprejemajo se pošiljatve po pošti.

ŠIRITE „EDINOST"

BANCA ADRIATICA
Ustanovljena leta 1905.
Delniška glavnica Lit. 15.000.000— popolnoma vplačane.
Glavni sedež: Trst, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača). Podružnici: ABBAZIA, ZARA.
Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo in z vzhodnimi deželami
Daje subvencije na blago, efekte in vrednosti
Otvarja akreditive za nakup blaga. — Inkasi efektov in računov. Informacije. — Kupuje in prodaja dinarje in druge valute. Jamstvena pisma in druge operacije po najugodnejših pogojih.
Sprejema vloge v lirah na hranilne knjižice in jih obrestuje po 4% letno netto, a vloge na tekoči račun po 4½% i vezane vloge proti odpovedi obrestuje najbolje po dogovoru.
Sprejema vloge v Dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru.
Izvršuje nakazila v lirah in dinarjih za Jugoslavijo

PODLISTEK

Paul Bourget:

JEČA

(44)

(La Geôle)

Poslovenil F. P.

Nisem vstopil. Izročiti tajnim agentom ime svoje žene, isto ime, ki je tudi tvoje..... tega nisem mogel. Neki drugi krat sem se vrnil v ulico Villejust ravno v hipu, ko je pismonoša izročal vratarju pošto. Mama, vedno sem se ravnal po tvojem modrem geslu, da zakonca nimata drug napram drugemu nikdar preveč obzirov. Od samega začetka sem smatral spoštovanje Sabinine pošte za dolžnost, ki jo nalaga že sama vljudnost. Njena pisma so se stavila na stran in jaz je nisem nikdar izpraševal glede njih. Ono predpoldne pa sem spoznal na nekem zavitku Saintenoisovo pisavo. Instinktivno sem vzel s svojimi pisni tudi to, dasi je bilo naslovljeno na mojo ženo. Morda eno celo uro sem prebil pred tem pismom, ki je ležalo na moji mizi, in večkrat sem rekel sam pri sebi: «Očividno je, da ga imam pravico odpreti». A nisem ga odprl. Tudi to bi bilo vohunstvo z vso svojo nizkotnostjo. Končno pa me je vendar premagalo. S sramoto v srcu sem raztrgal zavitek ter našel v njem listič, na katerem je bilo napisano neko brezpomembno obvestilo. Podpisnik je imenoval Sabino «gospa», jo vikal ter ji izražal na običajni način svoje spoštovanje.»

— «Torej vidiš», je rekla gospa Vialis.

— «Kakor da bi spretni ljubavniki ne imeli svojega posebnega jezika, tako da razume njihova pisma le tisti, ki ima tozadevni ključ? To je vendar klasično...»

— «Tudi to so le domneve!»

— «Pa kar ti bom sedaj povedal,» je povzel on malo živahno, «ali je tudi to domneva? Ko sem predvčerajšnjim predpoldne jahal po Bulonjski šumi, sem srečal Casala, starega prijatelja mojega očeta. Saj se spominjaš. Vsled spomina na to prijateljstvo je napram meni vedno zelo vljuden. Sedaj je začasni predsednik krožka v ulici Royale. Jahala sva drug poleg drugega in tedaj mi je rekel: «Pri nas imamo zelo neprijetno zadevo. Vi znate držati jezik za zobmi, moj dragi Vialis. Torej vam povem». Mimogredè ti moram omeniti, mama, da je Casal sam zelo molčeč. Ker mi je ključ temu poveril stvar, je to znak, da misli, da se ta zadeva na en način ali drugi tiče tudi mene. Takoj boš to uvidela. Ko je nadaljeval, sem ga torej poslušal z vso pazljivostjo. «Vi veste ali pa morda tudi ne veste, zakaj vi ne igrate», je rekel, «da so sedaj v klubu partije zelo visoke. Vsak hip se dogaja, da si skušajo «tisti, ki izgubijo, zopet opomoči s tem, da si «izposodijo pri blagajni svote, katere preka«šajo mero kredita, ki se po pravilih sme «dovoliti vsakemu posameznemu članu. To je «sicer zloraba, toda navadno se zapre eno oko, «ker so naši člani izbrane kakovosti. Sicer pa «ni bilo še nikoli nikakih incidentov. In tako «je prišlo, da je blagajnik prejel preteklo so«boto ček na 50.000 frankov, ki mu ga je iz«ročil naš tovariš Saintenois».

Lahko si misliš, mama, kako mi je tolklo srce, ko sem slišal to ime. A Casal je nadaljeval: «Teh 50.000 frankov, ki mu jih je posodil blagajnik, je Saintenois del v igro in jih izgubil. Ko pa je blagajnik šel v Grand-Comptoir, v katerem je bil ček naložen, so mu odgovorili, da nimajo provizije. Mož me je obvestil in jaz sem poklical Saintenoisa. Ni tajil. On je sin hrabrega častnika, ki je moj znanec. Ker je priznal svojo slabost, so mu obljubili takoj dal napraviti izvršbo. Nisem hotel storiti tega, temveč sem mu dovolil pet dni odloga, do prihodnje odborove seje, da si preskrbi onih 50.000 frankov in jih povrne blagajni. Nato bo pa moral izstopiti iz krožka. V tem slučaju se stvar ne spravi v javnost,